

**INFORMACIJA DĖL MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS
PLĖTROS STATISTINIO TYRIMO
(STATISTINĖ ATASKAITA MT-02 (METINĖ))**

TEISINIS STATISTINIO TYRIMO PAGRINDAS	2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2152 dėl Europos verslo statistikos, kuriuo panaikinama 10 teisės aktų verslo statistikos srityje. 2020 m. liepos 30 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/1197, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/2152 dėl Europos verslo statistikos, kuriuo panaikinama 10 teisės aktų verslo statistikos srityje, nustatomos techninės specifikacijos ir tvarka.
STATISTINIO TYRIMO TIKSLAS, RŪŠIS IR APIMTIS	Statistinio tyrimo tikslas – rengti ir skelbti palyginamą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros statistinę informaciją. Atrankinis statistinis tyrimas. Tiriamasis laikotarpis – kalendoriniai metai. Statistinę ataskaitą pildo į imtį patekusios valstybės ir savivaldybės įmonės, akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kooperatinės bendrovės, žemės ūkio bendrovės, viešosios įstaigos, individualiosios įmonės.
STATISTINĖS INFORMACIJOS PASKELBIMO LAIKAS IR VIETA	Rugsėjo mėn. informaciniame pranešime „Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė veikla Lietuvoje“. Oficialiosios statistikos portale osp.stat.gov.lt .
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO PAREIGA	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymu.
STATISTINIŲ DUOMENŲ KONFIDENCIALUMAS IR ASMENS DUOMENŲ APSAUGA	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymu. Informacija apie asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą skelbiama stat.gov.lt/asmens-duomenu-apsauga .
STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMO TVARKOS PAŽEIDIMAS	Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 221 straipsnis.

PAAIŠKINIMAI MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS STATISTINEI ATASKAITAI MT-02 (METINEI) PILDYTI

1. **Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra** (toliau – MTEP) – sisteminga kūrybinė gamtos, žmonijos, kultūros ir visuomenės pažinimo veikla ir jos rezultatų panaudojimas. MTEP apima tris veiklos sritis: fundamentinius mokslinius tyrimus, taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.

2. Eksperimentinės plėtros pavyzdžiai:

2.1. Informacinių technologijų plėtros veikla gali būti naujų operacinių sistemų ar programavimo kalbų kūrimas; naujų paieškos sistemų, pagrįstų originaliomis technologijomis, kūrimas ir diegimas; pastangos siekiant išspręsti techninės ar programinės įrangos neatitikimus, perprojektuojant sistemą ar tinklą; naujų arba veiksmingesnių algoritmų, pagrįstų naujais kūrimo metodais, sukūrimas; naujų ir originalių užšifravimo arba apsaugos metodų sukūrimas.

2.2. MTEP pavyzdžiai bankininkystės, draudimo sektoriuje ir kitų paslaugų veiklos srityje: matematiniai tyrimai, susiję su finansinės rizikos analize, kredito rizikos valdymo modelių kūrimas, naujos programinės įrangos, skirtos internetinei bankininkystei, kūrimas, metodų vartotojo elgsenai tirti ir naujiems sąskaitų ir banko paslaugų tipams tobulinimas, MTEP susijusi su e. bankininkyste ir e. draudimu, e. paslaugomis ir e. prekyba, naujomis ar gerokai patobulintomis finansinėmis paslaugomis (naujomis sąskaitų, paskolų, draudimo ir taupymo koncepcijomis), ekonominių ir socialinių pokyčių poveikio vartojimui ir laisvalaikiui tyrimas, naujų vartotojų lūkesčių ir pageidavimų vertinimo metodų kūrimas, stebėjimo ir sekimo procedūrų kūrimas logistikos srityje, naujų kelionių ir atostogų idėjų tyrimas.

3. Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650 „Dėl Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“.

4. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros statistinėje ataskaitoje MT-02 (metinėje) **II** ir **III** skyriuje nurodomos visos lėšos, kurias atsiskaitančioji įmonė gavo ar skyrė MTEP savo įmonėje vykdyti:

4.1. **MTEP darbuotojų darbo sąnaudos** (201 eil.) – tai visi piniginiai arba natūriniai atlyginimai, neatskaičius mokesčių, kurie apima, pavyzdžiui, tiesioginius atlyginimus, premijas, dienpinigius, pinigines dovanas, arbatpinigius, komisinius, įmokas pagal darbuotojų taupymo programas, užmokestį už nedarbo dienas, darbo užmokestį natūra, įmonės produktus, darbuotojų aprūpinimą būstu, įmonės automobilius, akcijų pasirinkimo sandorius ir pirkimo programas, taip pat darbdavio išskaičiuojamas iš atlyginimo sumas (darbuotojo socialinio draudimo įmokas, gyventojų pajamų mokesčių ir kt.).

4.2. **Mokėjimai už atliktus MTEP darbus kitoms įmonėms (įstaigoms)** (202 eil.) – per atskaitinį laikotarpį patirtos išlaidos už įmonės MTEP darbus, kuriuos atliko kita įmonė ar įstaiga (pvz., aukštoji mokykla, valstybiniai ir nevalstybiniai moksliniai tyrimo institutai, įmonės).

4.3. **Kitos einamosios sąnaudos** (203 eil.) – trumpalaikio turto (medžiagų, atsargų, įrangos ir paslaugų), skirto statistinio vieneto vykdomai MTEP veiklai atskaitiniais metais, įsigijimo išlaidos. Pavyzdžiai: vanduo ir kuras (įskaitant dujas ir elektrą), knygos, žurnalai, žinynai, vadovai, prenumeruojami leidiniai bibliotekoms, mokslinėms draugijoms, administracinės bei kitos išlaidos (už patalpas, pašta, telekomunikacijas) ir pan.; nedideliems prototipams ar modeliams, sukurtiems ne mokslinių tyrimų organizacijoje, numatytos ar faktinės išlaidos; medžiagos laboratorijoms (pvz., chemikalai, gyvūnai ir pan.) Kitos einamosios išlaidos galėtų būti autoriniai atlyginimai arba licencijos, suteikiančios teisę naudotis patentais, ir kitos intelektinės nuosavybės teisės, ilgalaikio turto (mašinų, įrangos ir pan.) nuoma bei pastatų nuoma siekiant paremti atskaitiniais metais statistinio vieneto vykdomą MTEP veiklą; taip pat išlaidos, kompiuterių programinei įrangai, licencijos, naudojamos MTEP veiklai vykdyti vienus metus ar trumpiau.

4.4. **Žemė, pastatai ir statiniai** (204 eil.) apima žemę, įsigytą vykdyti MTEP veiklai (pvz., žemę bandymams, sklypus laboratorijoms ir eksperimentinėms gamykloms) bei MTEP vykdymo tikslais pastatytus ar įsigytus pastatus, įskaitant svarbius patobulėjimus, pakeitimus ir remonto darbus.

4.5. **Mašinos ir įranga** (205 eil.) apima kapitalizuotas mašinas ir įrangą, įsigytas MTEP veiklai vykdyti.

4.6. **Kapitalizuota kompiuterių programinė įranga** (206 eil.) apima išlaidas kompiuterių programinei įrangai, naudojamai MTEP veikloje daugiau nei vienus metus. Tai apima ilgalaikes licencijas arba galimos atskirai identifikuoti programinės įrangos įsigijimą, įskaitant programų aprašymus ir pagalbines medžiagas, skirtas tiek sisteminei, tiek taikomajai programinei įrangai. Turi būti nurodomos įmonės viduje sukurtos programinės įrangos gamybos (pvz., darbo ir medžiagų) išlaidos.

4.7. Kiti **intelektinės nuosavybės produktai MTEP vykdyti** (207 eil.) apima išlaidas nupirktiems patentams, ilgalaikėms licencijoms arba kitam nematerialiajam turtui, naudojamam MTEP veikloje ilgiau nei vienus metus.

5. **Valdžios sektoriaus lėšos** (403 eil.) nurodomos lėšos MTEP veiklai, gautos iš privalomųjų mokėjimų finansuojamų institucinių vienetų, kurių pagrindinė veikla – ne rinkos paslaugų teikimas ir (ar) nacionalinių pajamų ir turto perskirstymas. (pvz., gautos lėšos iš valstybinių mokslinių tyrimų institutų, meteorologinių ir ornitologinių stočių, statistikos, standartizacijos ir metrologijos tarnybų, geologinės tarnybos, muziejų, ligoninių ir kitų viešųjų ir ne pelno įstaigų, finansuojamų ir kontroliuojamų valstybės ir savivaldybių institucijų).

6. **Europos Sąjungos (ES) ir kitos tarptautinės paramos lėšos** (404 eil.) – Europos Sąjungos struktūrinė parama, skirstoma remiantis Europos Sąjungos veiksmų programomis, Europos Sąjungos parama žemės ūkiui, vidaus politika, į kurią įeina Ignalinos programa, Išorės sienų fondo, „RAIL Baltica“, Europos pabėgėlių fondo lėšos ir Europos ekonominės erdvės, Šveicarijos ir Norvegijos paramos lėšos (pvz., Europos Sąjungos paramos priemonės „InoConnect“, „Inostartas“, „Eksperimentas“, „InoPatentas“ „Skaitmeninių inovacijų centrai“, „Smartinvest LT“, COVID-19 MTEP tyrimai ir kitos).

7. **Ne pelno institucijų ir privačių asmenų, rėmėjų lėšos** (406 eil.) nurodomos lėšos MTEP veiklai, gautos iš ne pelno institucijų (pvz., profesinės sąjungos ar mokslo draugijos, labdaros ar paramos fondo, vartotojų asociacijos) ir privačių asmenų (pvz., asmuo paaukojo MTEP veiklai tam tikrą pinigų sumą).
